

A L G E M E E N B E S T U U R

Vergadering d.d. : 5 September 2012

Agendapunt: ---

Onderwerp : Voortgang KaderRichtlijn Water en aanleg natuurvriendelijke oevers

KORTE SAMENVATTING:

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) schrijft voor dat in alle oppervlaktewateren in 2015 een goede chemische en ecologische toestand moet zijn gerealiseerd. Hiertoe zijn voor alle waterlichamen in het beheergebied van ons waterschap de benodigde maatregelen beschreven om de waterkwaliteitsdoelen te behalen.

De KRW-maatregelen voor Noorderzijlvest zijn opgenomen in het waterbeheerplan 2010-2015. Jaarlijks moet de voortgang van de maatregelen aan het Rijk worden gerapporteerd en eens in de drie jaar (december 2012 is dit het geval) aan de EU.

In bijlage 1 is de voortgang van uitvoering van de (verplichte) KRW-maatregelen voor waterschap Noorderzijlvest beschreven.

Het algemene beeld is:

- Een deel van de maatregelen moet worden aangepast;
- De herijking EHS zorgt voor vertraging in een deel van de uitvoering van maatregelen;
- Het waterschap heeft een grote opgave voor het realiseren van de KRW-maatregelen.

Voor de aanleg van de natuurvriendelijke oevers in de komende jaren moet nog krediet worden aangevraagd.

VOORSTEL / ADVIES:

Voorgesteld wordt:

- Kennis te nemen van de voortgang van uitvoering van de KRW-maatregelen;
- De aanleg van natuurvriendelijke oevers binnen EHS in principe uit te stellen tot na 2015;
- Te besluiten tot het opstellen van een planherziening om de aanpassingen van de KRW-maatregelen juridisch vast te leggen;
- Een krediet te verstrekken van € 3.012.000,- voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers

BIJLAGE(N):

- Voortgang uitvoering KRW-maatregelen waterschap Noorderzijlvest, mei 2012.

Groningen, 5 september 2012

Het Dagelijks Bestuur van het
Waterschap Noorderzijlvest

drs. L.P. MIDDEL, dijkgraaf
drs. C.A. TOMSON, secretaris

Inleiding

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) schrijft voor dat in alle oppervlaktewateren in 2015 een goede chemische en ecologische toestand moet zijn gerealiseerd. Daartoe moeten in ieder geval doelen en maatregelen worden geformuleerd voor alle wateren groter dan 50 ha en alle wateren met een afvoergebied van meer dan 10 km². Deze wateren zijn benoemd als zogenaamde waterlichamen.

Het waterschap Noorderzijlvest heeft in totaal vijftien waterlichamen aangewezen in haar beheergebied. Per waterlichaam zijn maatregelen gedefinieerd om de waterkwaliteit de gewenste impuls te geven. De KRW maatregelen zijn opgenomen in het waterbeheerplan 2010-2015. De KRW-maatregelen mogen gefaseerd uitgevoerd worden in de periode 2009 – 2027.

Jaarlijks moet de voortgang van de maatregelen aan de 2^e Kamer (via het ministerie van I & M) worden gerapporteerd. Eens in de drie jaar moet over de voortgang van de maatregelen worden gerapporteerd aan de EU, hetgeen in 2012 het geval is.

In bijlage 1 is de voortgang van uitvoering van de (verplichte) KRW-maatregelen voor het waterschap beschreven.

Het algemene beeld is:

- Een deel van de maatregelen moet worden aangepast;
- De herijking EHS zorgt voor vertraging in de uitvoering van een deel van de maatregelen;
- Het waterschap heeft een grote opgave voor het realiseren van de KRW-maatregelen.

Voor de aanleg van de resterende km's natuurvriendelijke oevers in de komende jaren moet nog investeringskrediet, die in de perspectiefnota 2012 – 2015 is opgenomen, worden aangevraagd.

Wat speelt er?

Wat betreft de uitvoering van de KRW-maatregelen speelt het volgende:

Herijking EHS: de start van een deel van de maatregelen wordt vertraagd door de herijkingdiscussie rondom de EHS. De planning is dat eind 2012 hierover vanuit de provincies duidelijkheid wordt gegeven. Dit is echter nog wel onzeker, ook mede i.r.t. de komende verkiezingen.

Financieel gezien zijn er onvoldoende middelen opgenomen in de perspectiefnota 2012-2015 om zowel de resterende kilometers natuurvriendelijke oevers die we als waterschap zelf nog gaan uitvoeren (ca. 60 kilometer) als de natuurvriendelijke oevers (NVO) in EHS-gebieden (48 kilometer met medefinanciering) aan te leggen. Voorgesteld wordt om aanleg van de natuurvriendelijke oevers binnen de EHS in principe uit te stellen tot na 2015. Als de kans zich voordoet om deze kilometers NVO binnen EHS toch eenvoudig te realiseren, dan wordt hier mee aan de slag gegaan.

Planherziening: indien de afwijking van de hoeveelheid van gewijzigde maatregelen in deze planperiode 'significant of aanzienlijk' is, zal planherziening van het waterbeheerplan

noodzakelijk zijn. Dit houdt voor het waterschap in dat in ieder geval voor de uitruil van maatregelen een partiële herziening nodig is van het Waterbeheerplan 2010-2015. Hierin zullen de overige bij te stellen maatregelen en een benodigde aanpassing aan een waterlichaam ook worden verwerkt. Aangezien er sprake is van aanzienlijke wijzigingen wordt voorgesteld een planherziening op te stellen. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht is inspraak nodig op het deel dat herzien wordt. De planherziening dient 22 december 2012 afgerond te zijn.

Welke stappen zijn al gezet?

Om de KRW-maatregelen in 2015 uitgevoerd te hebben zijn reeds verschillende stappen gezet. Deze stappen zijn:

Groenblauwe diensten

Er is een pilotproject Groenblauwe diensten opgestart in 2009. Onderdeel van de pilot is de aanleg van natuurvriendelijke oevers door agrariërs voor het waterschap. Er zijn uit de 25 aanvragen voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers 5 agrariërs geselecteerd die voldoen aan alle criteria van deze dienst. De laatste overleggen vinden momenteel plaats, waarna de benodigde vergunningen worden aangevraagd en het contract voor de dienst kan worden getekend. De aanleg van de natuurvriendelijke oevers bij de agrariërs is najaar 2012 gepland.

Koppeling met projecten

Het waterschap is actief in gesprek met partners over aanleg van projecten waarbij de uitvoering van een KRW-maatregel gekoppeld kan worden. Hierbij kan gedacht worden aan de aanleg of renovatie van een weg langs een water.

Aankoop gronden

Het waterschap is met verschillende partijen bezig gronden te verwerven voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Het betreft voornamelijk agrariërs. De eerste mondelinge toezegging voor aankoop is rond. Als eerste worden voor de hand liggende mogelijkheden verkend, zoals locaties waar aanliggende eigenaren hebben aangegeven dat de oevers slecht zijn. Met andere partners zoals gemeenten en natuurorganisaties vindt overleg plaats om gezamenlijk de mogelijkheden voor aanleg van natuurvriendelijke oevers te benutten. De (on-)mogelijkheden voor aankoop van grond voor de aanleg van de natuurvriendelijke oevers is een belangrijk risico voor tijdige realisatie van de KRW opgave.

Raamcontract aanleg natuurvriendelijke oevers

Nadat de gronden zijn verworven kan de uitvoering plaats vinden. Om aanleg snel te kunnen uitvoeren en te kunnen voldoen aan de eisen voor subsidieverlening is een raamcontract op de markt gezet voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers. De planning is dat de aanbesteding begin augustus 2012 is afgerond, zodat in het najaar van 2012 tot realisatie kan worden overgegaan.

Voorgesteld wordt om een krediet te verstrekken van € 3.012.000,- om de aanleg van natuurvriendelijke oevers met de grondaankoop, groenblauwe diensten en via andere kansen mogelijk te maken.

Wettelijke kaders en regelgeving

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) schrijft voor dat in alle oppervlaktewateren in 2015 een goede chemische en ecologische toestand moet zijn gerealiseerd. Daartoe zijn doelen en maatregelen geformuleerd voor alle waterlichamen.

De Wet Naleving Europese richtlijnen door publiekrechtelijke entiteiten (wet Nerpe) is door de Tweede Kamer aangenomen en ligt nu voor aan de Eerste Kamer. De mogelijke invoering van deze wet heeft als gevolg dat wanneer Nederland niet voldoet aan bepaalde Europese richtlijnen, de regionale overheden die hier maatregelen voor hadden moeten nemen, hier ook mede verantwoordelijk voor worden gesteld. Wanneer geen actie ondernomen wordt om de doelstellingen bij te stellen naar een realistisch niveau bestaat de kans dat het waterschap geconfronteerd wordt met boetes.

Relatie met eerdere besluitvorming

AB-besluit van 14 oktober 2009 tot vaststelling Waterbeheerplan 2009 – 2015.

AB-besluit 13 oktober 2010 om een deel van de KRW-maatregelen uit te ruilen tot na 2015 en dit aan te passen in de Perspectiefnota 2011-2015.

Financiële consequenties en kostenafweging

Indien de gerapporteerde maatregelen niet worden gehaald is er een mogelijkheid dat de Europese Unie Nederland een boete oplegt.

Aanleg natuurvriendelijke oevers

Subsidie

Voor de aanleg van een deel van de natuurvriendelijke oevers is subsidie aangevraagd en verkregen bij het Waddenfonds en er is synergiegeld beschikbaar. In totaal is maximaal € 1.000.000,- subsidie beschikbaar voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in het gebied van Noorderzijlvest. In lopende projecten wordt een deel van deze subsidie reeds benut.

Jaarplan en Perspectiefnota

In de concept perspectiefnota 2012-2015 wordt rekening gehouden met een kredietaanvraag van € 3.525.000,-.

Er wordt krediet aangevraagd voor de aanleg van de NVO's van € 3.012.000,- .

Inspraak / overleg met derden

De voortgang van uitvoering van de KRW-maatregelen is met de volgende organisaties gecommuniceerd:

- Provincie Groningen
- Provincie Drenthe
- Waterschap Hunze en Aa's, Wetterskip Fryslân
- Ministerie van I & M
- Gemeenten via de gemeentelijke Waterambassadeurs
- Overige leden van het RAO en RBO Rijn-Noord/Nedereems

Interne / externe communicatie

De voortgang van de uitvoering van de KRW-maatregelen is tot stand gekomen met medewerking van vele medewerkers van het waterschap. Zij zijn ook op de hoogte gebracht van de resultaten van de stand van zaken.

Relatie met Jaarplan

<i>Investeringsvoorstel</i>						
Programma:	2	Voldoende en Gezond water				
Beleidsproduct:	6207					
Beheerproduct:	620710	Aanleg Natuurvriendelijke Oevers				
Investering Jaarplan: 2012						
Voorgestelde investering:	3.012.000	2012	2013	2014	2015	2016
		82.000	230.000	1.700.000	1.000.000	
Exploitatielasten Jaarplan:						
Raming Jaarplan:	2012	Mutatie exploitatielasten t.o.v. Perspectiefnota				
T.g.v. voorgestelde investering:		2013	2014	2015	2016	2017
Financiële dekking:						
		Stand onvoorzien				
Binnen beleidsproduct:		Voor wijziging:				0
Uit onvoorzien:		Wijziging:				0
		Na wijziging:				0

<i>Exploitatievoorstel</i>						
Programma:						
Beleidsproduct:						
Beheerproduct:						
Exploitatielasten Jaarplan:						
Raming Jaarplan:	2012	Mutatie exploitatielasten t.o.v. Perspectiefnota				
T.g.v. voorgestelde investering:		2013	2014	2015	2016	2017
Financiële dekking:						
		Stand onvoorzien				
Binnen beleidsproduct:		Voor wijziging:				0
Uit onvoorzien:		Wijziging:				0
		Na wijziging:				0

Relatie met Beheerplan

Actienummer:	
Actiepunt:	
Omschrijving:	
Stand van zaken m.b.t. voortgang:	